

АНГЛОМОВНІ ЗАПОЗИЧЕННЯ В УКРАЇНОМОВНОМУ ВІЙСЬКОВОМУ ДИСКУРСІ

Соколова А. С.

аспірантка кафедри романо-германської філології та

методики викладання іноземних мов

за спеціальністю 035 – Філологія

Міжнародний гуманітарний університет

Науковий керівник: Шкворченко Н. М.

доктор філологічних наук, професор

Міжнародний гуманітарний університет

м. Одеса, Україна

Актуальність вивчення англомовних запозичень в україномовному військовому дискурсі полягає в тому, що військова сфера є однією з ключових галузей, де важлива точність та чіткість комунікації. Розуміння і правильне використання запозичень допомагає забезпечити ефективне спілкування та уникнути непорозумінь в україномовному військовому середовищі.

Крім того, у зв'язку зі змінами в сучасних військових технологіях та міжнародних стандартах, актуальною стає адаптація та впровадження нових термінів та понять. Вивчення англомовних запозичень дозволяє вдосконалити військовий дискурс, забезпечуючи українській армії доступ до світового досвіду та найсучасніших практик у цій галузі.

Військовий дискурс – це специфічний тип комунікації, що використовується у військовому середовищі. Він включає в себе спеціалізовану лексику, термінологію та комунікативні стратегії, які використовуються для передачі інформації, розпоряджень, планування операцій, а також для обговорення стратегічних питань і тактичних дій. Військовий дискурс можна визначити через його специфічні теми, мовні засоби, тон та контекст комунікації, які відображають унікальні особливості військового середовища.

Український військовий дискурс містить запозичення з різних мов, але найбільш численними є запозичення з англійської мови, оскільки англійська є мовою міжнародного спілкування та має значний вплив у сфері військової технології, навчання та комунікації. Також у військовому дискурсі можуть зустрічатися запозичення з інших мов, зокрема з російської, французької, німецької та інших мов, залежно від історичних, політичних та культурних зв'язків України з іншими країнами.

Існує кілька типів запозичень, в залежності від способу та характеру їхнього виникнення:

1. Лексичні запозичення: це слова або вирази, які були позичені з іншої мови. Наприклад:

- "рапорт" (з англ. "report");
- "рейд" (з англ. "raid");
- "бригада" (з англ. "brigade").

2. Семантичні запозичення: це слова або вирази, які взяті з іншої мови, але мають нове значення в мові запозичення. Наприклад:

- "інтерв'ю" (з англ. "interview", у військовому контексті має значення "опитування");
- "зона відпочинку" (з англ. "recreation area").

3. Граматичні запозичення: це використання граматичних конструкцій, які характерні для іншої мови. Наприклад:

- використання структури "Task Force" для позначення окремого військового підрозділу.

4. Фонетичні запозичення: це використання звуків або фонем з іншої мови. Наприклад:

- прізвище "Сміт" (з англ. "Smith").

5. Словотвірні запозичення: Це слова, які утворені в мові запозичення за допомогою елементів з іншої мови. Наприклад:

- "траншейний" (з англ. "trench") – утворено за допомогою суфікса "-ний" української мови.

Зважаючи на визначені види запозичень, ось приклади англійських запозичень у військовому дискурсі: *armored vehicle*/бронеавтомобіль – броньована техніка для переміщення військових підрозділів; *sniper*/снайпер – військовий стрілець, який спеціалізується на стрільбі на дальній відстані з прихованої позиції; *counterterrorism operation*/контртерористична операція – військова операція, спрямована на придушення терористичних актів та знищення терористичних груп; *drone*/дрон – безпілотний літальний апарат, який використовується для розвідки, а також для атак і ведення бойових дій; *special forces*/спецназ – військовий підрозділ з високим рівнем підготовки та спеціалізованими завданнями.

Англійські запозичення активно використовуються в україномовному військовому дискурсі, що свідчить про вплив глобалізації та інтернаціоналізації у цій галузі. Розуміння та використання англійської термінології допомагає забезпечити ефективне спілкування в армії, а також впроваджує сучасні практики та стандарти. Таким чином, вивчення та адаптація англійських запозичень є важливим аспектом професійного розвитку військового персоналу в Україні.

Література:

1. Архипенко Л. М. Іншомовні лексичні запозичення в українській мові: етапи і ступені адаптації (на матеріалі англіцизмів у пресі кінця ХХ – початку ХХІ ст.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 “Українська мова”. Харків, 2005. 20с.
2. Гвоздик О. Військовий дискурс та його вплив на формування військової культури. Київ : Національний університет “Одеська морська академія”, 2018. 184 с.
3. Голованова Н. Військовий дискурс як об’єкт лінгвістичного дослідження. *Лінгвістичні дослідження*. 2016. № 2. С. 78–92.
4. Кочан І.М. Системність, динаміка, кодифікація слів з міжнародними кореневими компонентами в сучасній українській мові : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д/ра філол. наук: спец. 10.02.01 / НАН України, Інститут української мови. Київ, 2006. 39 с.
5. Кочерга О. М. Стиль і стилістика української мови : навчальний посібник. Київ : Видавничий дім "КМ Академія", 2019. 368 с.
6. Левицький В. Військовий дискурс: підходи до аналізу та інтерпретації. Київ : Інститут політичних досліджень, 2015. 200 с.
5. Падучак Т. М. Фразеологія сучасної української мови : навчальний посібник. Львів : Видавництво "Новий світ – 2000", 2016. 272 с.
6. Liddicoat, Anthony J., Scarino, Angela. *Intercultural Language Teaching and Learning*. Malden : Wiley-Blackwell, 2013. 256 p.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-405-7-49>

СЛОВЕСНА І ВІЗУАЛЬНА МЕТАФОРІКА В КІНОДИСКУРСІ (НА МАТЕРІАЛІ КІНОФІЛЬМУ "ОРПЕНHEIMER" ТА СЦЕНАРІЮ ДО НЬОГО)

Халілов Е. Р.

*магістрант кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського»
м. Київ, Україна*

Особливістю кінодискурсу, передовсім художнього, є присутність і взаємодія щонайменше двох різновидів метафори: словесної і візуальної. Ці види метафорики, як правило, простежуються і у відповідних сценаріях,